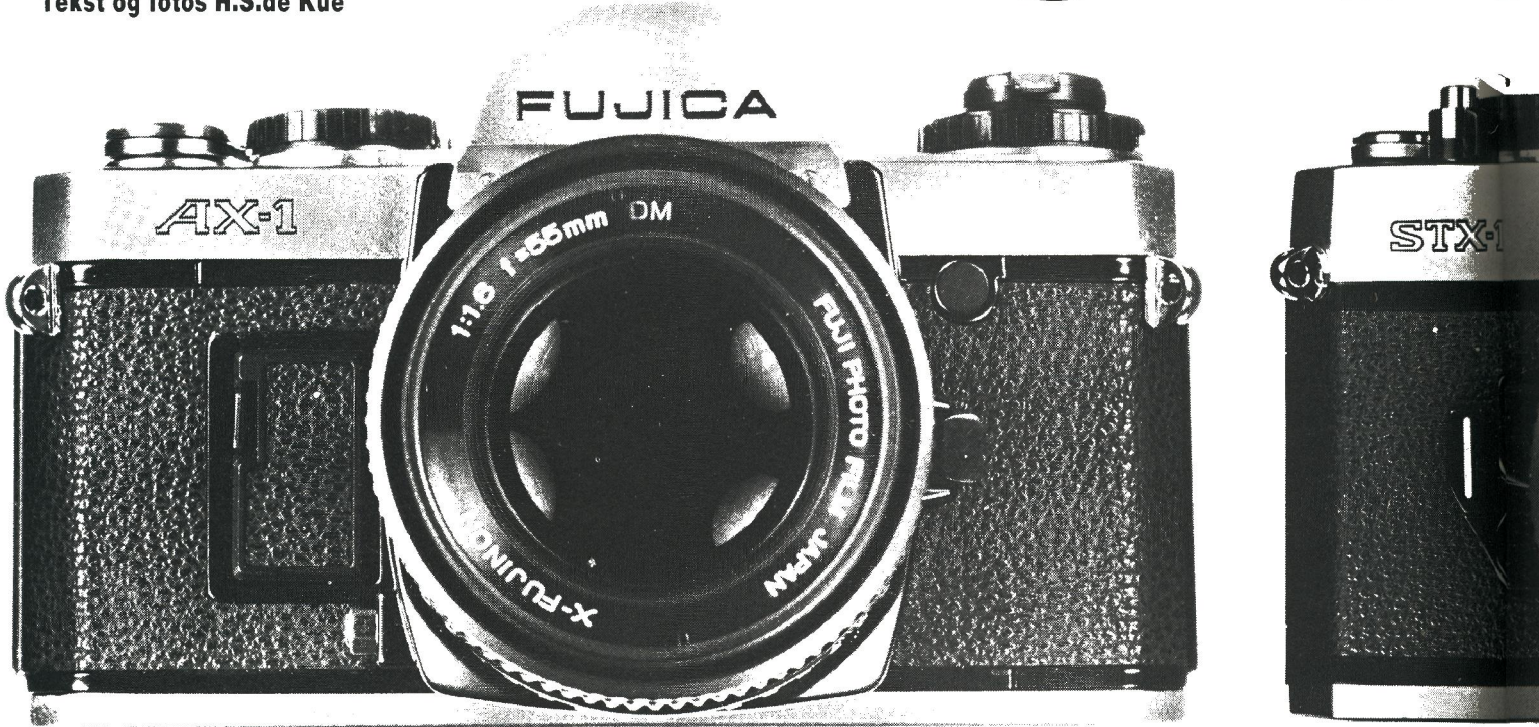

To 'almindelige' spej

Tekst og fotos H.S.de Kue

AX-1, automatisk spejlrefleks med elektronisk styret lukker, her vist med 1,6/55 mm objektivet, der består af 5 enkeltlinser. Den fås også med 2,2/55 mm.

I april har vi testet to af Fuji's fire spejlreflekser med bajonetfatning. Her er de to sidste, den ene er elektronisk og automatisk, den anden er mekanisk og manuel.

For lige at få en oversigt af de fire spejlreflekser: AX-5 har program-automatik, blænde-automatik, lukkerautomatik og manuel indstilling. AX-3 har lukkerautomatik og manuel indstilling. Denne gang testes AX-1, der kun har lukkertids-automatik og STX-1, der kun kan indstilles manuelt. Motordrevet for AX-5 og -3 passer også til AX-1. Computerflashen Fujica 300-X stiller lukkertiden om til 1/60 sek., når den bruges på en Fujica AX-1. Det mekaniske/manuelle kamera STX-1 kan ikke køre med motor og man skal selv stille lukkertiden på 1/60, når man vil bruge computerflash eller en anden elektronflash.

AX-1 i korte træk

Automatikken virker sådan, at man selv vælger blænden, hvorefter fotocellen styrer lukkertiden trinløst mellem 1/2 og 1/1000 sek. efter lysforholdene. Fotocellen er en siliciumcelle, der måler på hele billedet, dog med størst følsomhed i midten.

Selv om lukkertiden styres trinløst, kan man i søgeren kun aflæse den afrundet til nærmeste »hele« lukkertid. I Fujica AX-1 og AX-3 er der således en lysdiode for hver af de »hele« tider.

I AX-1'eren er der kun 5 lysdioder, fordi man hver gang har slået 2 »hele« lukkertider sammen til en lysdiode. Lysdioden »1000 og 500« virker fra 1/1000 sek. til 1/350 sek. Den næste, som hedder »250 og 125« virker fra 1/350 til 1/90 sek. Lysdioden ud for tallene 60 og 30 virker fra 1/90 til 1/20 sek. Lysdioden »15' og 8« virker fra 1/20 til ca. 1/6 sek. og den sidste lysdiode angiver tider fra 1/6 til 1/2 sek. Undskyld de mange tal. men disse oplysninger fås ikke andre steder end her i bladet.

Pluspunkt for AX-1

I modsætning til de dyrere Fujica AX-5 og AX-3 har AX-1 ikke nogen strømafbryder, som man af vanvare kommer til at skubbe på »off« og heller ikke et okular, som man kan komme til at lukke. Derfor virker AX-1 altid, uanset hvor klodset jeg bærer mig ad. Strømafbryderen er anbragt et bedre sted, nemlig i drejeknappen med stillingerne AUTO, 1/60 for flash og B for lange tider. Alligevel behøver man ikke at være bange for strømforbruget, da lysdioderne i søgeren først tændes, når udløserknappen trykkes halvvejs ind.

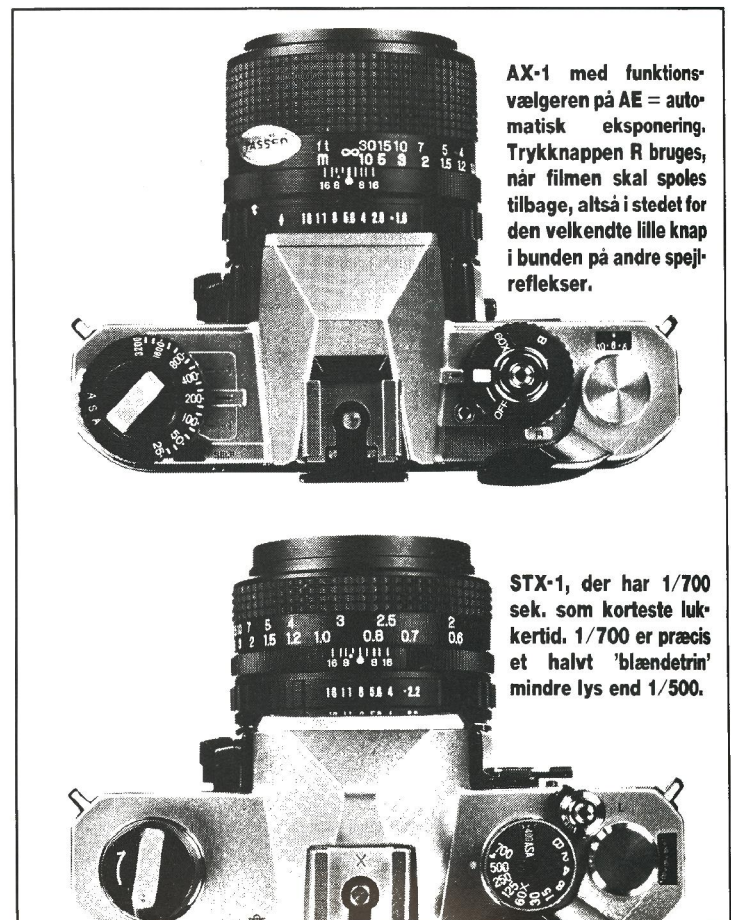
Ekstra skud på farvediafilm

Ved farvediafilm og vanskelige (kontrastrege) motiver er man sommetider nødt til at sikre sig gennem en ekstra optagelse med et blændetrin mere (eller i andre tilfælde netop et trin mind-

re) lys, end fotocellen mener. Derfor har f.eks. denne Fujica AX-1, mærkeringer for plus 1 trin og minus 1 trin, anbragt uden om ASA-indstillingskiven. Men når man bruger disse mærkeringer, risikerer man, at glemme at

stille skalaen tilbage. Så eksponeres de følgende farvedias efter et forkert ASA-tal. (Dette gælder ikke kun Fujica, men mange moderne spejlreflekser).

Gør i stedet hellere følgende: tryk

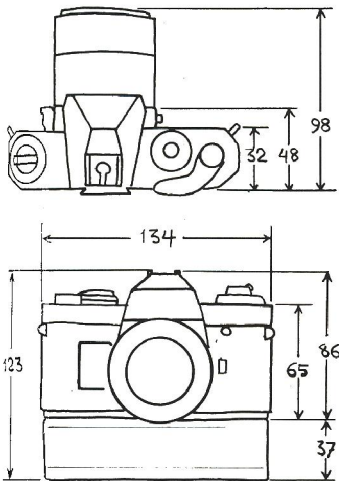
AX-1 med funktionsvælgeren på AE = automatisk eksponering. Trykknappen R bruges, når filmen skal spoles tilbage, altså i stedet for den velkendte lille knap i bunden på andre spejlreflekser.

STX-1, der har 1/700 sek. som korteste lukkertid. 1/700 er præcis et halvt »blændetrin« mindre lys end 1/500.

Spejrefleks

STX-1, manuel spejrefleks med mekanisk lukker Lysmåling med siliciumcelle. 4-linset objektiv med lysstyrke 2,2.

Fujica STX-1

Dette er den billigste af de fire spejrefleks. Ingen elektronik, men alligevel lysmåling gennem objektivet, ved fuld blænderåbning naturligvis. Man skal selv dreje på lukkertiden og/eller blænderingen, indtil instrumentviseren peger midt imellem et par mærker. Et andet sted i søgeren kan man aflæse, hvilken lukkertid man selv har indstillet. Batteriet til lysmåleren bruger kun strøm, så længe man trykker på udløserknappen.

For at holde prisen nede, er der sparet lidt på lukkertiderne. Der er kun 1/2 til 1/700 sek., altså hvad man i praksis har brug for. Og i stedet for det 5-linsede 55 mm normalobjektiv med lysstyrke 1,6 har STX-1 en 4-linset med lysstyrke 2,2.

Kort sagt

- AX-1:
- + Ligger godt i hånden, også i højformat.
 - + Nem betjening, automatikken virker godt.
 - ÷ Nedblændingsknappen sidder sådan, at man kan komme til at trykke den ind, fordi den går meget let.

STX-1:

- + Gør et robust indtryk.
- ÷ Spaltelukkeren giver »pling« lyd.
- ÷ Instrumentviser er for »levende«.
- ÷ Nedblændingsknappen er vanskelig at komme til

udløserknappen halvvejs ind. Nu lyser en af lysdioderne og lukkertiden er fastlåst. Drej nu objektivets blændering et klik højre om og tryk udløserknappen i bund. Så har man en optagelse med et trin mindre lys. Tilsvarende kan man give et trin mere lys, ved at trykke udløserknappen halvvejs ind, dreje blænderingen et klik venstre om og så trykke udløserknappen i bund. Og det bedste af det hele: de følgende optagelser får korrekt eksponering med rigtigt ASA-tal. En anden vigtig fordel ved denne metode er, at man ikke behøver at tage øjet fra søgeren. For de læsere, der vil bruge det på andre kameramærker: se først efter, hvilken vej blænderingen vender og om et klik er et helt eller et halvt blændetrin.

Lukkertest Fujica STX-1

Eksp. tal Fujica STX-1

1/2 sek.	+ 14
1/4 sek.	- 24
1/8 sek.	excellent

1/16	+9
1/32	excellent
1/64	+9
1/128	+4; +8; +12

1/256	+5; +10; +15
1/500	excellent
1/700	+6; +18; +15

Lysmålerest

LV 9	-1/3
LV 15	+1/2

Fujica AX-1 Lukkertidstest

	Kamera 1	Kamera 2	Kamera 3
1/60	excellent	excellent	excellent

Automatik

LV 9	0	+0,5	+0,5
LV 15	+0,2	+0,8	+0,2

Minimal difference i søger på den ene AX-1'er og på STX-1'eren.

Fakta om testmålingerne

Testmålingerne er foretaget i samarbejde mellem FOTO & Smalfilm og et af landets største fotoværksteder, fa. S. E. Svendsen. Følgende er kontrolleret. Lukkertid, lysmåler, matskivejustering, afstandsskala, blitzkontakt, springblændemekanisme, selvudløser og blænderåbning.

Lukkertidstesten er foretaget på et elektronisk instrument, der måler eksponeringen 3 forskellige steder i filmplanet samtidig. Lukketiden er perfekt, hvis den ligger mellem plus 10 % og minus 16 % af den korrekte eksponeringstid - svarende til plus/minus 1/4 blænde. Excellent i skemaet betyder, at den målte eksponeringstid har ligget indenfor plus/minus 1/8 blænde, hvilket svarer til plus/minus 8 %. Plus 40 % og minus 30 % svarer til plus/minus 1/2 blænde, mens plus 100 % og minus 50 % svarer til plus/minus 1 blænde.

To tal med bindestreg imellem, eksempelvis + 4-12 betyder, at lukkertiden ved den pågældende indstilling ikke er konstant, men svinger mellem minus 4 % og plus 12 % - svarende til omkring 1/4 blænde, 3 tal med kommaer mellem betyder, at eksponeringen ikke har været helt jævn over filmfladen. Hvis tallækken eksempelvis er - 17,8,4 betyder det, at første del af billedet underbelyses 17 %, mens midten overbelyses 8 %, og sidste del overbelyses 4 %. I dette tilfælde forekommer en eksponeringsvariation fra begyndelsen til midten på ca. 1/3 blænde.

Ved automatiske kameraer kontrolleres valget af lukkertid-blændekomposition ved to lysstyrker (LV 9 og LV 15). Måleresultatet udskrives som lysværdital. + 0,2 betyder således 1/5 blændes overbelysning, mens - 1,0 betyder 1/1 blændes underbelysning. Ved denne test er det både lysmålerautomatik, lukker og springblænde, der har indflydelse på resultatet. Derfor bruges samme objektiv ved testen af alle tre kameraer.

Kontrollen af lysmåler foregik i en finjusteret lyskasse. Afstandsskalaen kontrolleredes med en såkaldt kollimator. Blænderåbningen kontrolleredes ved simpel sammenlignende bedømmelse, hvorfor evt. påvisninger af fejl må tages med et vist forbehold.

Fa. S. E. Svendsen har kun ansvar for kontrolmålingerne, mens subjektive bedømmelser af f.eks. lysstyrke i søger, spejrstyrelser, betjeningskomfort og mekanisk kvalitet udelukkende skyldes FOTO & Smalfilm.

Tekniske data

Fabrik/importør: Fuji, Japan/Dansk Fuji Film, Charlottenlund.

Type: enøjet spejrefleks 24x36 mm.

Betjening: AX-1 automatisk lukker, STX-1 manuel indstilling.

Lukker: vandret kørende stoflukker, AX-1 elektronisk 1/2-1/1000 sek. (trinløst) og »B«, samt 1/60 sek. for fremmede flash, STX-1 mekanisk 1/2-1/700 og »B«.

Objektivfatning: Fuji bajonet, men der fås en adapter for objektiver med 42 mm gevindfatning.

Batterier: AX-1 6 volt, STX-1 2 stk. 1,5 volt sølvoxyd.

Vægt: AX-1 kamerahus 500 gram, STX-1 kamerahus 570 gram, objektiv 1,6/55 mm 275 gram, objektiv 2,2/55 mm 175 gram.

Priser: AX-1 med normalobjektiv 2,2/55 mm kr. 1995,-.

STX-1 med normalobjektiv 2,2/55 mm kr. 1595,-.

Motordrev til AX-serien ca. kr. 1100,-.

Flash 300-X kr. 885,-.

Multicoatede objektiver:

2,8/24 mm ca. kr. 2200

3,5/28 mm ca. kr. 1550

2,8/35 mm ca. kr. 1550

2,8/100 mm ca. kr. 1650

3,5/135 mm ca. kr. 1400,-.

4,5/200 mm ca. kr. 1850,-.

4,5/75-150 mm zoom ca. kr. 3500,-.

Ikke-multicoatede objektiver:

Zoom 29-47 mm ca. kr. 2550,-.

Zoom 43-75 mm ca. kr. 1850,-.